

HOLICKO

KRAJEM EMILA HOLUBA

Pracovní list s informacemi o obci, matematickými a čtenářskými úlohami.

OSTŘETÍN

Místní části: Ostřetín, Vysoká u Holic

Počet obyvatel

911

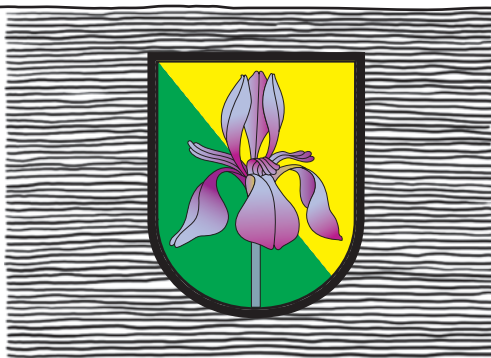
(k 1. 1. 2024, zdroj ČSÚ)

Počet domů

350

(k 26. 3. 2021, zdroj ČSÚ)

Rozloha

1 850 ha

(k 1. 1. 2024, zdroj ČSÚ)

1. písemná zmínka

1336

Ostřetín – obec na čistých vodních pramenech

- Nejvyšší kopec pardubického okresu (Na Hradcích 335 m n. m.)
- Největší střet vojsk v bitvě sedmileté války na Holicku
- Obec s puncem kojenecké vody
- Jediná obec na Holicku s lázeňskou historií

Spolufinancováno
Evropskou unií

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ih MAS
HOLICKO o.p.s.

Informace o obci Ostřetín a její historii

Nemalá obec byla ještě donedávna součástí hlavního tahu z Hradce Králové na Olomouc a projelo skrz ni až dvacet tisíc aut denně. Vybudování dálnice tak ale více než devíti stovkám obyvatel Ostřetína značně ulevilo. Od roku 1960 byla k obci připojena i blízká Vysoká u Holic, a tak se Ostřetín skládá hned ze dvou místních částí. Celkem je v obou evidováno 350 domů, z toho 294 v samotném Ostřetíně.

Zajímavostí je hned několik verzí pro vysvětlení názvu obce. Ať už je pravdivá ta o vozcích, kteří tudy ostře hnali své koně ve směru k moravským hranicím do Týna, nebo jiná o ostrém střetu vojsk v dávné bitvě, všechny mají něco do sebe. Další teorie zmiňuje Ostředek, což je část zdolané půdy, která asi byla mezi Rovní a Holicemi v dávném lese Království.

Ve starých listinách se ale ještě dočítáme o obci pod jménem Tizmansdorf, která byla pojmenována po svém zakladateli, vůdci německých osadníků. Když totiž ve 13. a 14. století dali čeští králové pro německou kolonizaci mýtit les Království, s největší pravděpodobností tak vznikl prostor pro založení Ostřetína. Ves zde vznikla po roce 1494 a měla 39 usedlíků. Podle registru zámku Pardubice byla na místě nynější vsi svobodná rychta s několika chalupami. Když se osada rozrostla, byla pojmenována Hostětín a patřila k panství Litomyšlskému.

Zajímavostí je také založení místního hasičského sboru. V roce 1892 zde byla postavena hasičská zbrojnice pro koňskou stříkačku. Tuto stříkačku obec stále má a je funkční, jen ji nechala zrenovovat a umístit do Hasičského muzea R. A. Smekala v Čechách pod Kosířem, což je jedno z největších hasičských muzeí. Na významné akce si ji ale obec vždy „vypůjčí“.

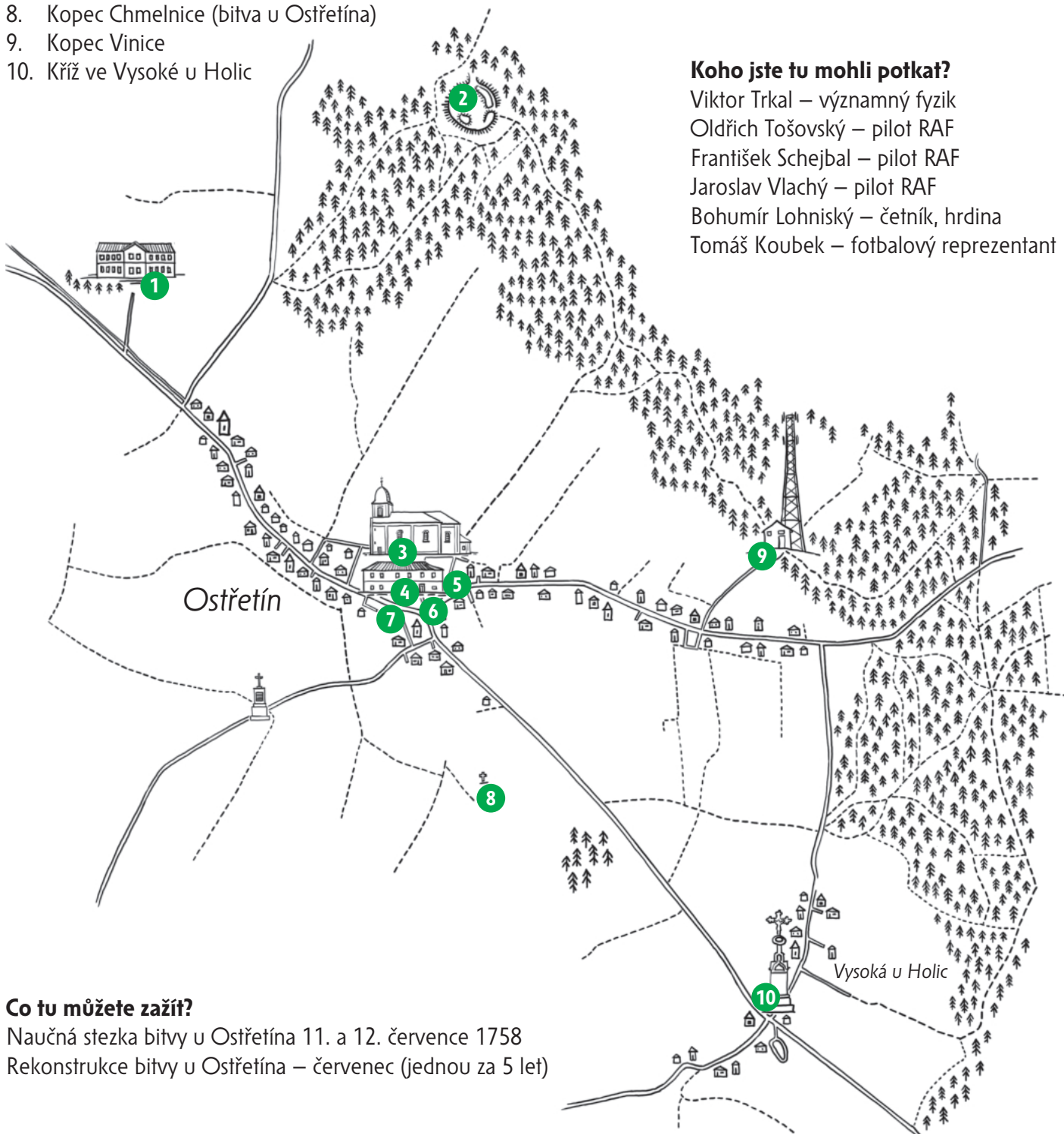
Za zmínku rozhodně stojí i vodní zdroje zvané Mařenka. Patří do katastru části obce Vysoká a voda odsud má punc kojenecké. Zásobuje nejen ostřetínské domácnosti, ale dováží se v cisternách i do Hradce Králové. Možná za kvalitu pramene vděčí místní vodníkovi Ostřepáčkovi, kterého motorovou pilou z dřeva vysvobodil Josef Cyprián z Předměstí.

Zajímavosti v obci Ostřetín

Co tu můžete vidět?

1. Bývalé lázně Javůrka
2. Na Hradcích neboli Věžišťě
3. Kostel Zvěstování Panny Marie – **bod pro matematické úlohy č. 1-3**
4. Obecní úřad
5. Panel č. 1/5 Naučné stezky bitvy u Ostřetína – **bod pro matematickou úlohu č. 4**
6. Základní a mateřská škola – **bod pro matematické úlohy č. 5-6 (běžecká dráha)**
7. Komunitní centrum
8. Kopec Chmelnice (bitva u Ostřetína)
9. Kopec Vinice
10. Kříž ve Vysoké u Holic

Koho jste tu mohli potkat?

Viktor Trkal – významný fyzik
Oldřich Tošovský – pilot RAF
František Schejbal – pilot RAF
Jaroslav Vlachý – pilot RAF
Bohumír Lohniský – četník, hrdina
Tomáš Koubek – fotbalový reprezentant

Co tu můžete zažít?

Naučná stezka bitvy u Ostřetína 11. a 12. července 1758
Rekonstrukce bitvy u Ostřetína – červenec (jednou za 5 let)

Více informací o zajímavých místech v obci najdete na webových stránkách uvedených v zápatí.

Matematické úlohy v obci Ostřetín pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ

Pro výpočet lze využít aplikaci MathCityMap Kód: 8922484

Umístění: Místa najdete v mapce na str. 2

Informace o této trase Počet úloh: 6

Očekávaná doba trvání: 50 min

Délka: 0.3 km

Doporučené pomůcky: Křída

Výsledky a řešení úloh naleznete na webových stránkách uvedených v zápatí tohoto listu.

Mat 1

LEHČÍ

Sluneční hodiny na kostele I

Na slunečních hodinách na kostele přečtěte číslici druhou zprava. Zapište ji arabskou číslicí.

Odpověď: _____

Nápověda 1 Hodiny najdete na kostelní zdi.

Nápověda 2 Hodiny hledejte nad vašimi hlavami.

Nápověda 3 Pozor - čísla na hodinách jdou sice po sobě, ale trochu jinak, než na běžném ciferníku.

Mat 2

LEHČÍ

Sluneční hodiny na kostele II

Přečtěte na hodinách číslici třetí zleva. Zapište ji arabskou číslicí.

Odpověď: _____

Nápověda 1 Pokud nevíte, co to je za číslici, zkuste najít nějaký znak, který znáte. Čísla na hodinách jdou po sobě, to může pomoci.

Nápověda 2 Čísla jdou sice po sobě, ale pozor, trochu jinak než na běžném ciferníku.

Mat 3

TĚŽŠÍ

Sluneční hodiny na kostele III

Prohlédněte si sluneční hodiny na zdi kostela. Najděte na nich 4 hodiny. Do odpovědi zde zadejte, v kolik hodin bude stín na hodinách kolmý ke stínu, který vrhá tyč hodin ve 4 hodiny odpoledne.

- a) 7 hodin
- b) 8:30
- c) 9:30
- d) 11 hodin

Odpověď: _____

Nápověda 1 Dobře si prohlédněte římské znaky, čísla jdou za sebou.

Nápověda 2 Na hodinách najděte znak pro 4 hodiny.

Nápověda 3 K ruce si vezměte nějaký předmět s pravým úhlem. Můžete hodiny také vyfotit na mobil a zkusit si k obrázku přiložit pravý úhel (např. roh papíru, průkazky atd.).

Mat 4

TĚŽŠÍ

Panel č. 1/5 Naučné stezky bitvy u Ostřetína – u Obecního úřadu

Z údajů na panelu zjistěte, kolik let uplynulo od dokončení stavby první školy v obci do otevření základní školy v Ostřetíně ve 20. století.

Odpověď: _____

Nápověda 1 20. století znamená léta, která mají 1 tisíc a 9 stovek.

Nápověda 2 Pozor, základní škola byla otevřena až 3 roky po mateřské škole.

Mat 5

LEHČÍ

Běžecská dráha u MŠ a ZŠ I

Chodník u běžecské dráhy u MŠ a ZŠ je vydlážděn obdélníkovými dlaždicemi. Když na chodník vyznačíme křídou čtverec, aby jeho strana byla stejně velká jako je šířka chodníku, kolik dlaždic bude tvořit obsah tohoto čtverce?

Odpověď: _____

Nápověda 1 Přepočítejte šířku chodníku na délku a šířku dlaždice.

Nápověda 2 Dlaždici můžeme napříč rozdělit na dva shodné malé čtverečky.

Nápověda 3 Křídou si vyznačte na chodník čtverec, který hledáme.

Mat 6

TĚŽŠÍ

Běžecská dráha u MŠ a ZŠ II

Dlaždice na chodníku u běžecské dráhy má tvar obdélníku se stranami 10 cm a 20 cm. Jaký obsah v metrech čtverečních bude mít čtverec se stranou stejně dlouhou, jako je šířka chodníčku?

Odpověď: _____

Nápověda 1 Spočítejte délku chodníku na dlaždice a převedte ji na centimetry, nebo na metry.

Nápověda 2 Je nutné převést cm na m.

Nápověda 3 Pozor na čtvereční jednotky!

Na Milence

Pověst z knížky Holicko – pověsti a povídky

V pamětech lidu se dodnes udrželo mnoho vzpomínek na staré formanské hospody, které sem tam postávaly osamocené u cest. Taková pověstná a nechvalně známá formanka zvaná Na Milence stávala kdysi u Vysoké u Holic. Dnes bychom po hospodě už marně pátrali, zůstala jen louka rolníka Březiny, které pamětníci také říkají Na Milence. Jak k tomu jménu formanka přišla, vypráví tato zajímavá pověst.

Poslední majitel hospody se zamiloval do chudé dívky z nedaleké vsi Vysoká. Krátce před sňatkem ji prosil, aby mu šla do hospody na čas vypomoci. Dívka poslechla a to bylo její štěstí, protože tak měla možnost poznat povahu svého snoubence a zabránit velkému neštěstí.

Jednou v noci sem zavítal forman s těžkým nákladem různých vzácných věcí. Mladý hostinský zatoužil zmocnit se bohatého nákladu, a proto přemlouval milovanou dívku, aby mu pomohla formana zabít a zmocnit se tak jeho věcí. Dívka byla šokována tím zlověstným plánem a rozhodla se mu za každou cenu zabránit. Aby ale hostinského oklamala, naoko se tvářila, že se vším souhlasí.

Za tmavé noci, když zlosyn odešel na zahradu, aby vykopal hrob pro již vyhlédnutou oběť, rychle zmizela. Vyburcovala lidi ve vsi ze spánku a řekla jim o příšerném plánu hospodského. Forman, který nic zlého netušil, byl ještě včas vyproštěn z osudné léčky a šenkýř byl spoután a odveden do vězení. Při úřední prohlídce hospody bylo v podkrovní místnosti nalezeno mnoho opasků hojně ověšených váčky s penězi, což dosvědčovalo, že tam již bylo zabito mnoho lidí.

Co se stalo s viníkem, se už neví. Hospoda zpustla a stala se útočištěm různých pobudů a lupičů, až ji nakonec někdo vypálil a zbyly z ní jen trosky. Lidé se tomu místu vyhýbali, protože noční chodci zde mívali zvláštní vidění. Tak jako jakýsi soused z Vysoké, který se zdržel dlouho do noci v Ostřetíně, a když šel kolem spáleniště, tak odtamtud slyšel žalostné sténání. Jiný soused prý dokonce viděl ze zřícenin vycházet smuteční průvod.

Když po čase odváželi poslední ohořelé zdivo z hospody a zem srovnávali, našli pod zemí mnoho lidských kostí. Ty byly potom zakopány na hřbitově.

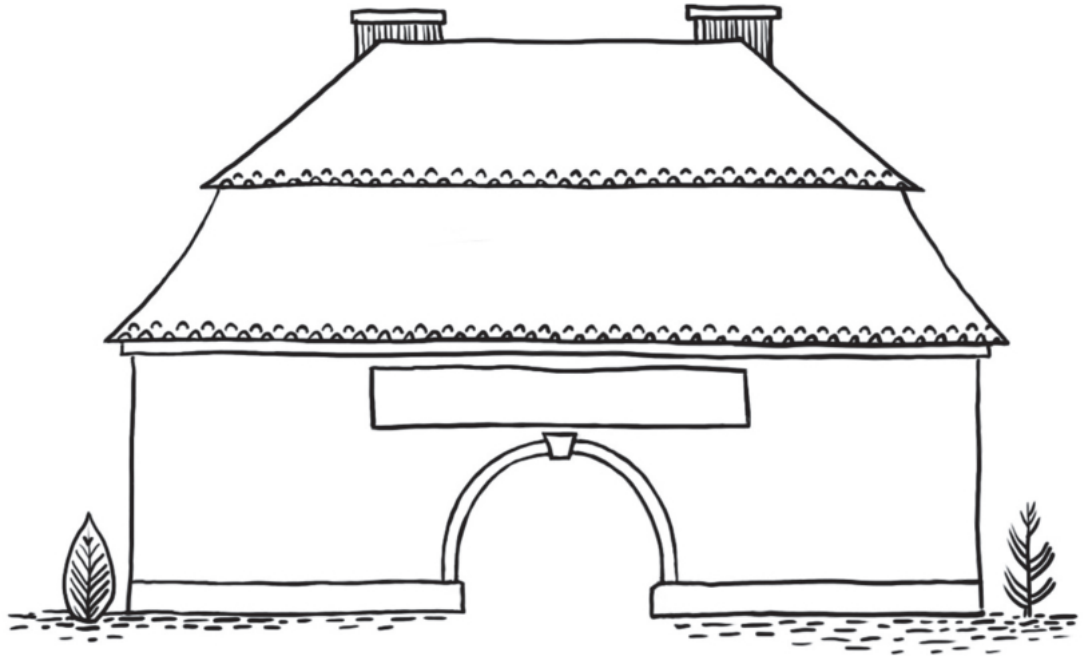

Čtenářské úlohy k pověsti Na Milence pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ

Příklady řešení některých úloh najdeš na webové stránce uvedené dole na tomto listě, pokud ne, zvládneš to sám/sama.

Formanské hospodě se „Na Milence“ pouze přezdívalo podle toho, že zde milá hospodského překazila zločin. Jak se ale hospoda jmenovala doopravdy? Použij svoji fantazii, dokresli hospodu a napiš její název na vývěsní štít.

Představ si, že jsi svědkem plánování zločinu. Jaké číslo zavoláš, abys to oznámil na policii? Co bys řekl policistovi do telefonu? Nezapomeň říct všechny důležité informace.

Číslo: _____

Rozhovor s policistou: _____

Porovnej vlastnosti chudé dívky a mladého hospodského. Jak se tyto vlastnosti projevují v jejich chování?

vlastnost

chování

Dívka

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Hospodský

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Rozhodni, zda je tvrzení pravdivé (ANO) či nikoli (NE).

a) Poslední majitel hospody se zamiloval do bohaté dívky z Vysoké u Holic.

ANO NE

b) Dívka, do které se forman zamiloval, odhalila jeho zlé úmysly, protože našla ukrytý jeho lup.

ANO NE

c) Při úřední prohlídce byly v hospodě nalezeny pouze ukradené peníze bez důkazů o dalších zločinech.

ANO NE

d) Hospoda nějaký čas chátrala, než byla nakonec vypálena.

ANO NE

e) Formanky byly místem, se kterými se pojilo mnoho pověstí.

ANO NE

